

Amerika se pridružila Ligi narodov v obsodbi japonske agresivnosti

Roosevelt pripravljen na konferenco podpisnic washingtonske pogodbe. Skupščina Lige narodov zagrozila Japoncem s sankcijami. Hitler arogantno vprašuje Roosevelta, če se čuti "dovolj močnega." Mussolini, razkačen nad Rooseveltom, je pozval svojega sina domov iz Amerike

Washington, D. C., 7. okt. — Ameriški tajnik Cordell Hull je v imenu vlade Združenih držav formalno izjavil, da je v popolnem soglasju z Ligo narodov, ki je včeraj na konferenci v Ženevi formalno obsojila agresivnost Japonske na Kitajski, zapretila Japoncem s sankcijami in priporočila drugim državam, ki so podpisale washingtonsko pogodbo leta 1922, naj skličejo konferenco na tej zadevi. Washingtonska pogodba, katero so med drugimi podpisale tudi Združene države Amerike, Japonska, Kitajski terialno nedotakljivost.

Vlada Združenih držav očita Japoncem kršitev washingtonske pogodbe in kršitev Kellogg-Randove pogodbe iz leta 1928, kateri se je 55 držav zavezalo, da ne bodo poslužile vojne kot sredstva za poravnave mednarodnih sporov. Vlada Združenih držav je pripravljena na konferenco podpisnic washingtonske pogodbe in storila bo vse, kar je v njeni diplomatični moči, da se japonsko-kitajski konflikt čim prej konča.

Berlin, 7. okt. — Hitlerjeva vlada je včeraj na kratko odgovorila Rooseveltu v svojem uradnem glasilu Deutsche Diplomatische Korrespondenz. Odgovor se glasi v jedru, "naj govorijo Roosevelt dobro premisli, ali ima dovolj moči za uresničitev načrtov, ki jih priporoča in kateri so neizvedljivi." To se zdi, kakorbi tiče "karantene ali sanitarne ograje naokoli neodgovornih, brezobzirnih in napadljivih držav", o potrebi katere predsednik Roosevelt govoril v torkov tork v Chicagu.

Hitlerjeva vlada nadalje sva-roosevelta, naj ne pozabi na njegove prednika Woodrowa Wilsona, ki je tudi "gradil visoke zidove na črti svetovne demokracije, ki so se vsi razbili".

Kim, 7. okt. — Mussolini je včeraj brojavno pozval domov svojega sina Vittorija, ki se nahaja v Združenih državah v Los Angelesu, Cal., kjer je sklepal filmo pogodbo; obenem pa Mussolini pretrgal to filmsko pogodbo. To je prva posledica Mussolinijeve jeze na Roosevelta, ki je v čikaškem govoru in-tervju kritično pritisnil pečat medna-robojnega razbojništva na Italijo, Nemčijo in Japonsko.

Fašistični uradni krogi Itali-je so tudi jezni na vlado Zdru-ženih držav zaradi njene obsod-be japonske agresivnosti. Mus-solini in Hitler sta se vsakakor dogovorila v Berlinu, da bosta v vsaj črti podprla Japonsko pri njenem "protiboljševškem boju" na Kitajskem.

Italijanski tisk se še pre-ma-rije in molči, toda fašistični vo-jnoslovci namigujejo, da se Ame-riki nič ne boje in da bodo or-ganizirali bojot ameriškega tiska, če bo Roosevelt še nade-šal "dajal potuho boljševi-izmu".

Ženeva, 7. okt. — Skupščina Lige narodov je včeraj soglasno sprejela resolucijo, s katero o-štruje obsoja japonsko invazijo na Kitajsko in vabi devet držav, ki so podpisale washingtonski kon-ferenčni protokol, naj skličejo konferenco in priporočijo Japonsko, da preneha s svojo vojno na Kitajskem.

ADF odvzela čarter "rebelni" uniji

Green povzročil razkol med delavci v Akronu

Akron, O. — (FP) — Zaradi pripravljanja med delegati je eksekutiva Ameriške delavske federacije odvzela čarter tujakšnji centralni delavski uniji. Kmalu po tem je H. A. Bradley, reprezentant ADF, naznanil ustanovitev nove organizacije.

Bradley je skušal izsiliti resignacijo Wilmerja Tateja, predsednika centralne delavske unije. Obtožil ga je, da je naklonjen CIO, da se je udeležil konvencije dualne organizacije, da se ni udeleževal sej, katere je sklicala ADF, a je kljub temu vzel plačo kot predsednik unije. Resolucija, da se zavže obtožba, je bila sprejeta z 68 proti 52 glasovom. Predlog, da dobi Green nezaupnico, ker je poslal Bradleyja v Akron, je bil tudi sprejet.

Odvzete čarterje je povzročilo razkol med delavskimi unijami v Akronu. Samo gradbene unije so odobrile to akcijo. Unije, ki nimajo delegatskih pravic na sejah centralne delavske organizacije, so vozniki, časniki, tiskarji, kavčukarji in tiskarji.

Proti odvzetju čarterja so "rebelni" vozniki priziv. Zadeva se bo reševala na konvenciji ADF v Denverju. Gopizacija trdi, da je Green povzročil razkol med organiziranimi delavci v Akronu.

Unijske volitve pri Greyhound Co.

Fort Worth, Tex. — Nad 600 avtobusnih voznikov in drugih delavcev pri Southwest Greyhound Lines se pripravlja na volitve, pri katerih se bodo odločili za Railway Trainmen ali Greyhound Employees unijo kot svojo agencijo za kolektivno pogajanje. Volitve bo vodil zvezni delavski odbor in bodo objele vse delavce pri tej družbi v pol tucatu držav na jugozapadu.

Sin bivšega ameriškega župana ubit v Španiji

Los Angeles, Cal., 7. okt. — Henry G. Eaton, 26-letni sin bivšega župana tega mesta, je zadnji mesec padel v Španiji kot prostovoljec v španski ljudski armadi. Ubit je bil v bitki pri Belchiti na aragonski fronti.

Moskva, 7. okt. — Uradno poročilo se glasi, da je bilo 18 nadaljnjih oseb ustrelenih v Rusiji zaradi sabotaže na kolektivnih kmetijah. Devet je bilo ustrelenih v moskovski provinci, štiri v Azovu ob Črnem morju, trije v Dagestanu in dva v Azerbadžanu. — Predsednik dagestanske republike Mohamed Dalgat in predsednik vlade Kerim Namedbekov sta bila odstavljena na obtožbo, da sta "buržujaka nacionalista". Predsednik Dalgat je bil tudi izključen iz izvršnega odbora komunistične stranke Sovjetske unije.

Turčija zgradi tisoč bojnih aeroplanov

Istanbul, 7. okt. — Turška vlada je sklenila, da zgradi tisoč bojnih letal in letalske šole za vežbanje letalcev. Material za letala bo v glavnem naročen v Ameriki.

Domače vesti

Večerna angleška šola

Chicago. — Večerna šola, katero vodi WPA za vse one, ki bi se radi naučili čitati in pisati angleški, se vrši tudi v Tomahovih podružnicah čikaške javne knjižnice na oglu 27. ulice in Pulaški Rd. (prej Crawford ave.). Pouk traja ob ponedeljkih, torkih in sredo od 6 do 7:30 zvečer, ob ponedeljkih in sredo pa tudi popoldne od 12:30 do dveh. V tej knjižnici je tudi mnogo knjig na razpolago za učenje angleškega jezika.

Smrtina kosa v starem kraju

Carlinville, Ill. — Savka Kosanović, članica društva 362 SN-PJ, je prejela žalostno vest, da je v Jaseniku pri Ogulnu umrla njena mati Smilja Kosanović v starosti 61 let. V Ameriki zapuška hčer in teta, v stari domovini pa tri sinove in štiri hčere.

Johnstown, Pa. — Ursula Privatovec, članica društva 254 SN-PJ, je prejela žalostno vest, da je v Sobocem pri Borovnici umrl njen oče Janes Sveto, po domače Zakoritar, v starosti 90 let. Poleg te hčere v Johnstownu, Pa., zapuška tudi sina Martina v Clevelandu, v starem kraju pa tri sinove, hčer in brata.

Nov grob v Indiani

Indianapolis. — Zadnje dni je tu umrl rojak John Skoda, star 51 let. Zapustil je ženo in tri odrasle otroke.

Dva nova grobova na vzhodu

Johnstown, Pa. — Tu je umrl Frank Krajec, star 48 let in doma iz Rakaka na Notranjskem. Tu zapuška družino. — V Triadelpiji, W. Va., je bil pri delu pod zemljo ubit Ignac Debeve, star 51 let in doma iz Bočne pri Poljanah nad Skofjo Loko. Bil je samec in v Ameriki zapuška dve sestri.

Španska vlada depolitizirala armado

Valencia, 7. okt. — Minister obrambe Indalecio Prieto je včeraj strogo odredil, da v armadi ne sme biti nobene politične agitacije, nobenih shodov in nobenih parad. Odredba se glasi, da armada ne pripada nobeni stranki in nobeni uniji, marveč samo ljudstvu, prav za prav je armada ljudstvo.

Elektrarska unija CIO se umaknila uniji ADF

New York. — Glavni stan unije Electrical in Radio Workers CIO, ki je na zadnji konvenciji razširila jurisdikcijo tudi na strojniško industrijo, je obvestila zvezni delavski odbor, naj določi unijo električarjev ADF za agencijo za kolektivno pogajanje pri Natl. Electric Products Co. v Ambridgeu, Pa. Unija je

Rusija kupuje orožje v Ameriki

Poročilo državnega departmanta o kupčiji

Washington, D. C., 7. okt. — Državni departament je naznanil, da je Rusija v zadnjem mesecu kupila orožja v Ameriki v vrednosti \$10,000,000 in da je odobril to kupčijo. Nacijska Nemčija je v septembru naročila 5000 ton starega železa v Ameriki in tudi to kupčijo je departament odobril.

Sovjetsko naročilo je eno največjih v enem mesecu, odkar je bil sprejet zakon, ki preprečuje izvoz orožja, municije in drugega bojnega materiala brez posebnega dovoljenja državnega departmanta. Vest, da je državni departament sankcioniral transakcijo, vsebuje mesečno poročilo tega departmanta. Rusija je kupila v Ameriki tudi veliko količino jekla in železa, ki ga potrebuje pri gradnji dveh bojnih ladij.

Skupna zunanja naročila ameriškega orožja in bojnega materiala so v septembru dosegla rekord. Ta znašajo vsoto \$18,098,537. Kitajsko naročilo ameriških bomb, granat in min je znašalo v septembru \$2,809,099.

Ladjegradniška unija CIO ima 50,000 članov

Camden, N. J. — Na konvenciji unije ladjegradniških delavcev CIO je bilo poročano, da ima organizacija 50,000 članov, katere je zastopalo 72 delegatov iz 14 držav. Konvencija se je izrekla proti Guffeyjevemu mornarškemu zakonskemu osnutku za reševanje delavskih sporov v tej industriji. Osutek sliči železničarskem delavskemu zakonu. Konvencija se je izrekla tudi proti neavtoriziranim stavkam, za osvoboditev Mooneyja in centralizacijo žrtve in za ožje sodelovanje mornarških in pristaniških delavcev s CIO.

Zmaga pristaniških delavcev v New Orleansu

New Orleans, La. — Standard Fruit & Steamship Co. je podpisala pogodbo s krajevo unijo pristaniških delavcev, Pogodba določa zvišanje meze na 80 centov na uro in plačo in pol za čezurno delo.

pri tovarniških volitvah pri tej družbi sicer zmaga s 780 proti 675 glasovom, toda je v interesu delavske enotnosti instruirala svoje člane, naj se pridružijo uniji ADF, s katero je družba sredi stavke CIO sklenila pogodbo, ki določa zaprt delavnic.

Anglija in Francija zahtevata odgovor od Italije

Mussoliniju sta dali 24 ur časa, da odgovori na noto, v kateri sta ga povabili na konferenco glede odpoklica "prostovoljcev" iz Španije. Anglija poslala nadaljnje bojne ladje na Sredozemsko morje. Prebivalcem na španskem otoku proti lakota. Lojalisti aktivni na fronti pri Madridu

Propaganda ameriških militaristov

Ameriko bi radi potegnili v nov konflikt

Washington, D. C. — (FP) — Mogočni interesi so na delu, da napetejo Združene države v novo svetovno vojno. Državni tajnik Cordell Hull je dolezel, kakor vse kaže, ohranil hladno glavo. Sicer je poslal oster protest Japoncem, v katerem jo je posvaril, da bo ona odgovorna za posledice, če bodo njeni letalci uničevali lastnino ameriških državljanov v Nankingu, glavnem kitajskem mestu, toda to stališče je alicno onemu, ki ga je zavzel angleški zunanji urad, "da je pobijanje civilnih prebivalcev v Nankingu v nasprotju z mednarodnimi zakoni in človeškimi načeli."

Ako bo Japonska ignorirala protest in uničila Nanking, tedaj bo morala ameriška vlada podvzeti nadaljnji korak. Ničesar ni takega v Hullovih izjavi, ki bi se lahko smatralo, da mora biti ta nadaljnji korak vojna. V Washingtonu so ljudje, ki imajo visoke pozicije v vojaški službi in ti gledajo na vso stvar z drugačnega stališča. Ti imajo močno zaslonbo pri njih, ki stalno kričijo, "da je nova svetovna vojna neizbežna in da morata Amerika in Velika Britanija voditi križarsko vojno za očuvanje demokracije."

Nedavno so ameriški listi objavili kablagram, v katerem je bilo rečeno, da je Nelson T. Johnson, ameriški poslanik na Kitajskem, dobil instrukcije od državnega tajnika, naj se umakne iz Nankinga na ameriško bojno ladjo. Washingtonski list Star, ki ga lastuje načelnik časopisne agencije Associated Press, je takoj objavil hujskajoč uvodnik, v katerem je žigosal politiko državnega departmanta. Drugi washingtonski list Post, ki ga poseduje Eugene Meyer, bogat mednarodni bankir, je tudi kritiziral Hulla, češ, da ni dovolj odločen.

Nekaj dni pozneje se je izvedelo, da je bil kablagram potvoren. Državni departament ni svedoval poslaniku, naj se umakne iz Nankinga. On je odšel na bojno ladjo na svojo lastno odgovornost, s katere je potem vodil posle svojega urada. Poleg tega je več drugih dokazov, da hočejo militaristi in plutokrati potisniti Ameriko v konflikt. Ako se bo Anglija odločila za vojno, tedaj se bodo odprla vrata propagandi, da ji mora Amerika priskočiti na pomoč.

Rudarji v sedeči stavki v rovu v Penni

Lansford, Pa., 7. okt. — Tridesetdeset rudarjev je začelo sedečo stavko in nahajajo se v mrzlem rovu 1300 čevljev globoko pod zemljo v premoženju Lehigh Navigation Coal Co. Rudarji zahtevajo višjo mezo. Družine so jim poslale peč pod zemljo in hrano prejemajo dnevno.

Tekstilna stavka v Cantonu končana

Canton, O. — Delavci pri Redfern Mill so sprejeli pogodbo, ter zaključili 14 tednov dolgo stavko.

London, 7. okt. — Anglija in Francija sta pričeli pritiskati na Mussoliniju, naj odgovori na povabilo, ali namerava poslati svoje reprezentante na konferenco treh veleali, na kateri se ima vršiti rasprava glede odpoklica "prostovoljcev" iz Španije. Odgovor mora priti v prihodnjih 24 urah, drugače boata Anglija in Francija prisiljeni podvzeti potrebno akcijo.

Mussoliniju je bil pozvan, naj odgovori na povabilo, po sestanku angleških in francoskih diplomatov v Londonu. Sestanka so se udeležili angleški ministri, ki predsednik Neville Chamberlain, zunanji minister Eden in Charles Corbin, francoski poslanik v Londonu. Iz posla je razvidno, da sta se Anglija in Francija naveličali čakanja. Situacija je bolj napeta kot kdaj prej, ker sta Anglija in Francija dobili dokaze, da Mussolini pošilja nova čete na pomoč generalu Francu, vrhovnemu poveljniku španskim upornikom.

Poleg poročil, da italijanske čete odhajajo v Španijo, je bil svet informiran, da je Bruno Mussolini, sin italijanskega diktatorja, v službi španskih fašistov kot pilot. On in skupina drugih italijanskih letalcev so nedavno dospeli v Španijo, kjer uprizarjajo napade na španske mesta, ki so pod kontrolo ljudske vlade. Angleško-francoski ultimati Mussoliniju je dokaz, da sta London in Paris uverjeni, da je prišel čas, ki zahteva odločno akcijo proti Italiji.

Anglija je poslala nadaljnjih osem rušilcev na Sredozemsko morje na lov na podmornice, da ustavi napade na parnike. Akcija je sledila napadu na angleški rušilec Basilisk zadnji ponedeljek. Rušilec je bil napaden, ko se je nahajal v bližini španskega obrežja. Anglija ima zdaj na tem morju 52 bojnih ladij.

Perpignan, Francija, 7. okt. — Prebivalcem v Mahonu, španskemu mestu na otoku Minorci, ki je pod kontrolo ljudske vlade, proti lakota, se glasi sem desole poročilo. 30,000 prebivalcev tega mesta je naslovilo obupen apel, naj jim oni, ki simpatizirajo z lojalisti, priskočijo na pomoč. Apel zaeno naglašja, da se ljudska vlada ne zmeni za obupen položaj prebivalcev na tem otoku, kjer je veliko pomanjkanje živil. Prebivalci se skrivajo v jamah, ker fašistični letalci dnevno napadajo mesto s bombami, ki so že porušile velik del mesta.

Hendaye, Francija, 7. okt. — Vest španske vlade se glasi, da so miličniki razstegnili vojne operacije v gorovju severno od Cuence in južnovzhodno od province Guadalupe, severozapadno od Madrida. Zasedli so ozemlje v obsegu 40 kvadratnih milj in obnovili aktivnosti na fronti, ki se vleče od Guadalupe do Teruela. Uporniške čete, ki so pred nekaj tedni ogradile komunikacijske vezi med Madridom in Valencijo, so se morale umakniti.

Laboriti v Angliji spet odbili komuniste

London, 7. okt. — Delavska stranka Anglije je na svoji letni konferenci v Bournemouthu spet zavrgla prošnjo komunistične organizacije za pristop s 2,116,000 proti 331,000 glasovom.

Polaganci cevi v New Yorku podravljajo sklep svoje unije, ki je odklonila kompromis delavcev in se izrekla za nadaljevanje stavke, da izvoljuje višje meze.

Roman v Mirih delih s epilogom—Poslovenil Vladimir Levstik

2657-59 SO. LAWNDALE AVENUE
CHICAGO, ILL.

Klobasa je šla h koncu, kolač kruha se je zmanjšal za polovico. Kečka je začelo žejati.

"Šmentano, polič bi ga pa vseeno rad spil, če bi ga prinesli." Prislulnili je, če se morda ne sliši kje kak glas ali stopinje.

Ali vse je bilo tiho.

Mahoma mu je šinila v glavo misel:

"Aha, najbrž ob delavnikih ne točijo. To bo samo ob nedelji, ko se gospoda Slovenci malo anidejo tu v gostilni. Po delavnikih pa je odprto samo za to da lahko kmetje Slovenci, če pridejo v Maribor, sedejo za mizo in poičijo, kar si prinesejo."

Pri tem se je pogladil po trebuhu, spomnivši se Barbe.
"Jaz sem se nasitil, hvala Bogu in moji Barbi!"
Vstal je od mize z globokim čuvtvom hvalečnosti v arcu, hvalečnosti do svoje Barbe in do mariborskega Narodnega doma.
Ker so bila vrata v drugo sobo nekoliko odprta, ga je mikala radovednost pogledati v to sobo. Pokukal je in se začudil.
"Šmentano, še akof nima v svoji cerkvi tako lepo kakor je tu!"
Pretresen od vsega tega, kar je videl, je govoril sam zase:
"Pa da imajo vse tako odprto?! Da se ne bojijo, da bi kdo kaj ukradel?"
Ves ginjen je zapustil Narodni dom. Pri "Grosdu," znani gostilni, pa je ohladil šejo svoje klobase s policiem vina.

Tako nasičen in napojen je korakal po ulicah in z zanimanjem čital napise na hišah in tiste na lepakih, ki so bili največji.

"Pozna se, da je to veliko mesto," je dejal. "Nobenega slovenskega napisa ni videti."

Spomnil se je svoje nemščine. Jel je predstavljati posamezne besede in dobro se mu je zdelo, da se mu je posrečilo.

"Schuhmachermeister." Mhm . . . Schuh—to so čevlji. Meister pa je mojster. Aha, tudi imajo najbrže za čevlje mojstre. Tega v Trioglavu ni. Mi imamo samo čevljarja, pa tudi sešije, še za študente dela. No, da, Trioglavu ni mesto. Kakšen pa je razloček?"

Kečko se je ustavil pred izlobo.

"Vseeno je. Čevlji od našega

2657-59 SO. LAWNDALE AVENUE
CHICAGO, ILL.

CHICAGO, ILL.
Tel. Rockwell 4904